

18.03.2014.

Čuveni francuski dnevni list Le Monde se [u članku objavljenom na svom internet portalu](#) osvrće na ekonomska dešavanja u privatnom sektoru Bosne i Hercegovine, navodeći svijetle primjere poduzetnika i kompanija koje više nego uspješno posluju u više nego surovim uslovima bh. tržišta.

Le Monde navodi Posao.ba kao primjer kompanije koja je iz startupa izrasla u respektabilnu kompaniju, koja godišnje objavljuje više od 9.000 oglasa za posao, a od svog postojanja do danas više od 60.000 ljudi je pronašlo zaposlenje upravo putem portala Posao.ba.

Portal Posao.ba se pojavio na tržištu 2003. godine, kao projekt iniciran od strane kompanije Development studio. Projekat je svoje poslovanje u potpunosti bazirao na internet platformi što se smatrao hrabrim i pomalo suludim potezom, što je i razumljivo jer je internet penetracija korisnika u BiH bila svega 3%.

Jedanaest godina kasnije, ova kompanija zapošljava tridesetak ljudi i uspješno posluje u surovom okruženju, u kojem je službena stopa nezaposlenosti među mladim ljudima između 44% i 60% a privreda bilježi godišnji rast od minornih 0,8%. Ovakva ekonomska, ali i nesređena politička situacija, početkom februara dovela je do eksplozije nezadovoljstva građana, rezultirajući demonstracijama protiv "gladi, siromaštva i nezaposlenosti" širom zemlje.

Na sve navedeno, ne olakšava ni podatak da je Bosna i Hercegovina na 131. mjestu liste zemalja pogodnih za poslovanje objavljene od strane Svjetske banke za 2014.godinu, odmah između Bangladeša i Ugande.

Le Monde ističe kako je prepreka za pokretanje biznisa u Bosni i Hercegovini jako puno, pa tako od dana podnošenja zahtjeva za registraciju do početka poslovanja nove kompanije, zna proći i više od trideset dana. U pomenuti proces uključeni su svi nivoi države, nailazi se na nesrazmjer političkih i upravnih struktura, a dodatne poteškoće stvara i mnoštvo nivoa vlasti - države, entiteta, kantona, općina – a na sve to dolazi i obeshrabrujući porast korupcije.

"Privatni sektor se oporezuje suviše visokim stopama i pati od previše birokracije. Doprinosi od 70% na cijenu rada su veći nego u Švedskoj", objašnjava ekonomist Zlatko Hurtić.

"Lokalne turističke komore nisu sposobne pružiti nam karte i brošure o gradu", kaže

Emela Burdžović, menadžer hotela koji postoji već šest mjeseci u središtu Sarajeva.

"U Posao.ba, te prepreke ne želimo vidjeti kao nesavladive. Ekonomska situacija jeste loša, ali to nije izgovor da pojedinci ne pokušavaju ništa", kaže Nermina Ajanović, projekt menadžer na Posao.ba.

Tržište je nemilosrdno prema onima koji su već više od deset godina na birou za zapošljavanje, bez dana radnog staža u međuvremenu. Prema riječima Erola Mujanovića, specijaliste za zapošljavanje, obrazovni sistem snosi dobar dio odgovornosti za ovakvu situaciju, u prvom redu su to univerziteti koji godišnje proizvode hiljade ekonomista i pravnika, a tržište vapi za kadrovima koji će popuniti mjesta u drvno-prerađivačkoj industriji i informacionim tehnologijama.

Svega 20% mladih ljudi ima znanja i vještine tražene od strane poslodavaca, dok preostalih 80% ne radi ništa, a njihove vještine polako zastarjevaju i postaju nekonkurentne na tržištu.

Period tranzicije

Prelaz u kojem se Bosna i Hercegovina nalazi od 1990. do danas, iz socijalističkog u tržišno gospodarstvo